

Nr 354.

Av herr Danielsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 46, med förslag till lag om rätt till jakt m. m.

I proposition nr 46 till årets riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om rätt till jakt, och detta förslag synes oss i sina huvuddrag vara ägnat att på ett tillfredsställande sätt lösa den länge aktuella frågan om jaktväsendet i vårt land. Det är emellertid vår övertygelse, att den blivande lagstiftningen skulle komma att få ett välvilligare mottagande, därest den underkastades några ändringar och erhöle några tillägg, som ställde den i bättre samklang med hävdvunna föreställningar hos de stora befolkningsgrupper, vilka närmast komma att beröras av ifrågavarande lagstiftning.

I den föreslagna lagens tionde paragraf givas bestämmelser om bildandet av jaktvårdsområden. Såväl av departementschefens uttalanden som av paragrafens utformning i allmänhet framgår, att avsikten med bildandet av dylika områden icke i första rummet är att underlätta själva jagandet utan fastmer att skapa bättre betingelser för en uppbyggande jaktvård, d. v. s. dels positiva åtgärder för det vildas uppehälle och förökning och dels hinder mot alltför intensiv jakt från en eller annan markägares sida. Sett från denna synpunkt synas emellertid bestämmelserna i 3 mom. sista stycket icke vara fullt lämpligt utformade. Enligt dem kan nämligen en eller flera markägare, som befinna sig i minoritet, mot sin vilja tvingas att upplåta sin mark för jakt från andra markägare inom jaktvårdsområdet. I synnerhet om en sålunda överröstad markägare av ideella skäl icke önskar någon jakt i syfte att beskatta villebrådstammen, synes det nästan kränkande att han skall kunna tvingas att tåla ett sådant intrång. Av dessa skäl vilja vi föreslå att efter orden »viss eller vissa personer» i 10 § 3 mom. andra stycket inskjutes satsen: »eller innefattar beslutet att jakten å området skall bedrivas samfällt».

I lagförslaget 15 och 17 §§ förekomma vissa bestämmelser avsedda att skydda sådana markägare, som icke normalt ha jakträtt, mot skador från det vildas sida eller mot intrång från jakträttsinnehavare. Därvid begagnar lagförslaget uttrycket »gård eller trädgård» för att utmärka det område, där undantagsbestämmelserna skola gälla. Det är naturligtvis tänkbart, att dessa vaga uttryck i tillämpningen kunna visa sig tillfyllestgörande men det är troligare att åtminstone till en början ett olämpligt osäkerhetstillstånd kan uppstå. Och det måste anses vara ett berättigat intresse hos de många, vilkas anspråk på skydd lagen här velat tillgodose, att i själva lagtexten få en så klar och fullständig formulering som möjligt av detta skyddsanspråk. Det förefaller oss som om tvivel särskilt skulle kunna uppstå beträffande anstalter för djuruppfödning, då sådana ofta ligga på ett avsevärt avstånd från bostadshuset. Följaktligen

få vi föreslå, att i 15 och 17 §§ uttrycket »gård eller trädgård» utbytes mot den mera fullständiga beskrivningen: »gård, trädgård, hönsgård eller annat inhägnat område för uppfödning eller odling av pälsdjur, vattenfåglar, andra smådjur eller fisk».

Sedan i lagförslagets 2—8 §§ i princip fastställts den rätt till jakt som tillkommer markägaren eller -brukaren, stadgar 26 § inledningsvis, att den som vill bedriva jakt på mark, som han icke äger eller brukar enligt nyssnämnda paragrafer, är skyldig att erlägga jaktvårdsavgift och medföra jaktkort. Från denna skyldighet uppräknar sedan § 26 en rad undantag. Dessa undantag synas oss dock vara väl snävt begränsade. Sålunda torde det vara skäl att ifrågasätta, huruvida icke ägarens resp. brukarens maka eller make generellt borde tillerkännas samma rätt som ägaren eller brukaren. I nyare äktenskap utan äkten-skapsförord är ju maken eller maken tillika själv ägare, men så är icke fallet i äldre äktenskap eller nyare äktenskap med förord. Brukarens make eller maka torde i flertalet fall icke själv kunna betraktas såsom brukare. Här uppstår sålunda en olikhet från fall till fall, som torde komma att förefalla både svår-begriplig och stötande, och som lätt skulle kunna hävas genom ett tillägg bland de uppräknade undantagen. Vidare synes lagförslaget icke ha tagit tillräcklig hänsyn till det faktiska läget i alla de fall, där markägaren själv börjar bli gammal och i allt väsentligt överlätit gårdens skötsel åt ett eller flera av sina barn. Enligt allmän uppfattning torde den faktiske brukaren i dylika fall till den grad ha trätt i markägarens ställe, att det skulle verka stötande om han icke finge utöva markägarens rätt även beträffande jakt. Med anledning av dessa skäl få vi föreslå, att undantagen i 26 § 2 mom. utökas med förslagsvis följande bestämmelser:

»make eller maka till markägaren eller till innehavaren av i 7 § omförmälda brukningsrätt;» samt

»hemmavarande barn, som fortlöpande utöva den markägaren tillkommande jakträtten i dennes ställe;»

En väsentlig del av den nu ifrågasatta lagstiftningen utgöres utan tvivel av de närmare bestämmelserna om jaktkort, jaktvårdsavgifter och jaktvårds-avgifternas användning. Förslaget synes förutsätta att dessa bestämmelser skola givas helt av Kungl. Maj:t. Därom torde i det hela icke vara något att säga. Men på en punkt, nämligen de ifrågasatta jaktvårdsavgifternas belopp, synes det oss dock tvivelaktigt huruvida en dylik ordning kan anses lämplig. Allt sedan slutet av 1800-talet har riksdagen bestämt motsatt sig att låta Kungl. Maj:t i ekonomisk lagstiftningsväg inskränka dess bevillningsrätt. Och med den omfattning, i vilken kravet på jaktkort skulle göras gällande även med de av oss föreslagna inskränkningarna, synes det oss riktigast, att bestämmelserna om jaktvårdsavgifternas belopp inryckas i själva lagen. För övrigt ha vi intet att invända mot avpassningen av de i utkastet till ändringar i jaktstadgan upptagna beloppen.

Däremot synas oss de i 23 § av nyssnämnda utkast upptagna bestämmelserna om villkoren för att erhålla jaktkort icke vara helt tillfyllestgörande. Det är en vida spridd och säkerligen riktig uppfattning, att många av landets s. k. jägare icke fylla de personliga anspråk, som böra ställas på dem som tillåtas att hantera så pass farliga redskap som jaktvapen. Dessutom bedrivs ofta jakten som ett sällskapsnöje i förening med en förtäring av rusdrycker, som säkerligen icke är utan skuld till många av de beklagliga jaktolyckorna. Det synes oss som om den tillärnade jaktlagstiftningen lämpligen borde taga exempel från lagstiftningen rörande framförandet av motorfordon och i görligaste mån utestänga dem, som äro kända för missbruk av spritdrycker, från erhållande av jaktkort. Sålunda borde erfordras intyg liknande dem som krävas för erhållande av körkort, och den utfärdande myndigheten borde även få rätt att vägra resp. indraga jaktkort efter liknande regler som körkort.

Vi äro övertygade att de ändringar och tillägg, som vi nu tillåtit oss att föreslå, utan större svårighet kunna införlivas med den av Kungl. Maj:t föreslagna jaktlagstiftningen och bidra till att denna kommer att mötas med förtroende av de breda folklager, i vilkas nedärvda rättigheter den ingriper. Det är vår förhoppning att vederbörande utskott, därest det gillar tankegången i våra yrkanden, även skall kunna göra de detaljändringar som därav kunna föranledas.

Med anledning av det sålunda anförda få vi härmed hemställa,

att riksdagen ville,

dels antaga den av Kungl. Maj:t föreslagna lagen om rätt till jakt med de ändringar och tillägg i 10, 15, 17 och 26 §§, vilka vi ovan angivit,

dels i lagen införa bestämmelser om jaktvårdsavgifternas belopp i överensstämmelse med 23 § i det propositionen medföljande utkastet till ändrad jaktstadga,

dels hos Kungl. Maj:t anhålla, att de blivande bestämmelserna om utfärdande av jaktkort givas en sådan avfattning, att personer, vilka missbruka rusdrycker, kunna förvägras eller berövas jaktkort i likhet med gällande bestämmelser beträffande körkort.

Stockholm den 9 februari 1938.

A. Danielsson.

C. O. Johanson,

Joh. Nilson.

Huskvarna.

Sven Olsson,

Oscar Osberg.

Rimforsa.

